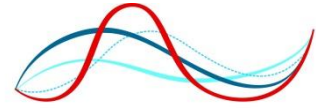




REPUBLIKA HRVATSKA  
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU



DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU  
REPUBLIKE HRVATSKE

# **IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE**

## **Biljna proizvodnja za 2019.**

Organizacijska jedinica: Služba proizvodnih i strukturnih statistika  
poljoprivrede

Priredio: Predrag Cvjetićanin

listopad 2021.

## 0. Osnovne informacije

- Svrha, cilj i predmet istraživanja

Svrha statističkog istraživanja o biljnoj proizvodnji jest dobiti što preciznije podatke o stanju u hrvatskoj poljoprivredi s obzirom na važnost te grane za hrvatsko gospodarstvo. Dobiveni podaci bit će pokazatelj koji će lokalnoj i državnoj vlasti omogućiti točnije definiranje problema u toj grani i u skladu s tim planiranje i donošenje odgovarajućih odluka i pružanje odgovarajuće potpore za razvoj poljoprivrede.

Cilj je istraživanja prikupiti sljedeće podatke:

- o načinu korištenja zemljišta prema stanju (oranice i vrtovi, trajni nasadi, povrtnjaci, livade i pašnjaci)
- o površini voćnjaka, vinograda i maslinika te broju ekstenzivnih i plantažnih voćnih stabala
- o ukupnom broju trsova vinove loze i stabala maslina
- o očekivanim prirodima važnijih usjeva i voća.

Državni zavod za statistiku odgovoran je za poljoprivredne statistike. Od 2005. Hrvatska provodi istraživanja na bazi uzorka metodom intervjua uz pomoć anketara. Poslovni subjekti i njihovi dijelovi prate se posebno (kompletan skup) i prikupljaju se izvještajima putem interneta, unosom podataka u popisni obrazac u elektroničkom obliku ili se poštom dostavljaju Državnom zavodu za statistiku.

U lipnju se provodi Istraživanje o površinama i nasadima na kraju proljetne sjetve, o broju voćnih stabala i broju trsova vinove loze (stanje 1. lipnja).

U studenome se provodi Istraživanje o jesenskoj sjetvi (stanje 10. studenoga).

Između lipnja i siječnja postoji niz istraživanja vezanih za očekivane prirode i požnjevene površine, prirode i proizvodnju.

Podaci o očekivanim prirodima za obiteljska poljoprivredna gospodarstva prikupljaju se na odabranome stratificiranom uzorku, a za poslovne subjekte i njihove dijelove na cijeloj populaciji. Prikupljanje podataka vezano je za kalendar statistike biljne proizvodnje.

Statistika biljne proizvodnje sadržava sljedeća godišnja istraživanja:

1. Istraživanje o jesenskoj sjetvi (obrazac PO-21), stanje 10. studenoga; uzorak obuhvaća kontinentalni dio Hrvatske
2. Istraživanje o površinama i nasadima na kraju proljetne sjetve (obrazac PO-22), stanje 1. lipnja (uključuje pitanja o očekivanim prirodima važnijih ranih usjeva)
3. Istraživanje o ostvarenim prirodima ranih usjeva i voća (obrazac PO-32), stanje 15. kolovoza (uključuje pitanja o očekivanim prirodima kasnih usjeva)
4. Istraživanje o ostvarenim prirodima kasnih usjeva, voća i grožđa (obrazac PO-33), stanje 10. studenoga
5. Istraživanje o ostvarenim prirodima južnog voća i maslina (obrazac PO-34), stanje 31. prosinca; uzorak obuhvaća mediteranski dio Hrvatske.

Rezultati svih istraživanja dostupni su u NKPJS-u 2012. – 1. razina i NKPJS-u 2012. – 2. razina.

- Izvještajno razdoblje

Kalendarska godina

- Pravna osnova

Metodologija je potpuno usklađena s preporukama Eurostata (Uredba Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 543/2009 od 29. lipnja 2009. i Delegirana uredba Komisije (EU) br. 1557/2015 o izmjeni uredbe (EZ) br. 543/2009 Europskog parlamenta i Vijeća o statistici usjeva, kojom se ukidaju stare uredbe (EEZ) br. 37/90 i (EEZ) br. 959/93). Statistika biljne proizvodnje obuhvaća najmanje 95% sljedećih površina:

- ukupna površina usjeva na oranicama
- ukupno požnjevena površina povrća, dinja i jagoda
- ukupna površina trajnih nasada
- korišteno poljoprivredno zemljište.

- Sustav klasifikacije

Klasifikacija proizvoda po djelatnostima Republike Hrvatske, 2008.  
Nacionalna klasifikacija djelatnosti 2007.

- Koncepti i definicije

Glavni cilj istraživanja o zasijanim površinama i nasadima na kraju proljetne sjetve (obrazac PO-22) jest prikupiti podatke:

- o načinu korištenja zemljišta prema stanju (oranice i vrtovi, trajni nasadi, povrtnjaci, livade i pašnjaci)
  - o površini voćnjaka, vinograda i maslinika te broju ekstenzivnih i plantažnih voćnih stabala
  - o ukupnom broju trsova vinove loze i stabala maslina
  - o očekivanim prirodima važnijih usjeva i voća
- te omogućiti popis obilježja promatranih s pomoću zajedničkih pravila i procedura kako bi se mogli usporediti podaci Europske unije.

- Statističke jedinice

Statistička jedinica jest korištena poljoprivredna površina koju obrađuje poljoprivredno gospodarstvo.

- Pokrivenost i obuhvat istraživanja

U osnovni skup obuhvaćena su sva poljoprivredna gospodarstva koja raspolažu s najmanje 40 ara korištene poljoprivredne površine (KPP-a) ili s manje od 0,4 hektara korištene poljoprivredne površine (KPP-a), ali imaju:

- najmanje 0,1 hektar voćnjaka, vinograda i/ili maslinika

- površinu rasadnika > 0
- površinu pod povrćem, cvijećem i ukrasnim biljem namijenjenu prodaji na tržištu.

## 1. Relevantnost

### 1.1. Korisnici podataka

Nacionalni računi, poljoprivredni instituti, Ministarstvo poljoprivrede, Vlada Republike Hrvatske

#### 1.1.1. Potrebe korisnika

Korisnici radi formiranja gospodarske politike i raspodjele resursa državnog proračuna

#### 1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Provedena je anketa o zadovoljstvu korisnika u 2015. i rezultati su dostupni na upit.

### 1.2. Potpunost podataka

Podaci se šalju potpuno u skladu s važećim uredbama Europske komisije.

#### 1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka jest 100%.

## 2. Točnost i pouzdanost

### 2.1. Uzoračka pogreška

Dobiveni podaci ponderirani su zbog nejednake vjerojatnosti odabira i neodgovora. Ista metodologija koristi se za sva poljoprivredna istraživanja.

Za ključne varijable (ukupno obradivo zemljište, ukupno žitarice, povrće, travnjaci, vinogradi, voćnjaci i plantažni voćnjaci) izračunane su standardne pogreške i koeficijenti varijacije.

Postupak procjene izvršen je putem SAS-a, postupkom SURVEYMEANS. Stopa odgovora jest udio odgovora među svim valjanim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima. Nevaljana obiteljska poljoprivredna gospodarstva jesu ona koja više ne postoje u vrijeme anketiranja.

Stopa valjanosti jest udio valjanih obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava među svim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima odabranima za uzorak.

#### 2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Koeficijenti varijacije za površinu:

- rane žitarice – 1,55%
- kukuruz za zrno – 1,27%
- suhe mahunarke – 0,77%
- korjenasti usjevi – 2,26%
- uljarice – 1,1%
- uljana repica – 3,80%
- soja – 2,05%

- povrće i jagode – 3,90%
- trajni nasadi – 2,90%
- voće umjerenoga klimata – 1,03%
- bobičasto voće – 8,40%
- orašasto voće – 1,81%
- vinogradi – 0,55%
- maslinici – 1,56%

#### 2.1.2. Pristranost u procesu selekcije

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

## 2.2. Neuzoračka pogreška

Budući da poststratifikacija nije provedena za ovo istraživanje, nisu ocijenjene pogreške nepravilnog razvrstavanja. Rezultati istraživanja o strukturi poljoprivrednih gospodarstava pokazuju da nije bilo nikakvih problema s nepravilnim razvrstavanjem. Državni zavod za statistiku telefonski je naknadno kontaktirao sa svim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima s kojima nije uspostavljen kontakt u tijeku terenskog rada. Telefonski se nije moglo kontaktirati s nekim obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima.

#### 2.2.1. Pogreška obuhvata

Stopa nadobuhvata prema istraživanjima:

1. Istraživanje o jesenskoj sjetvi (obrazac PO-21) – 0,46%
2. Istraživanje o površinama i nasadima na kraju proljetne sjetve (obrazac PO-22) – 13,28%
3. Istraživanje o ostvarenim prirodima ranih usjeva i voća (obrazac PO-32) – 1,90%
4. Istraživanje o ostvarenim prirodima kasnih usjeva, voća i grožđa (obrazac PO-33) – 0,47%
5. Istraživanje o ostvarenim prirodima južnog voća i maslina (obrazac PO-34) – 1,97%

Podobuhvat postoji, ali ga je nemoguće procijeniti i uključuje neregistrirana poljoprivredna gospodarstva.

#### 2.2.2. Stopa nadobuhvata

Stopa nadobuhvata jest 4%.

#### 2.2.3. Pogreška mjerenja

Statistika ispravlja moguće pogreške mjerenja s pomoću logičko-računske kontrole. Pogreška mjerenja nastoji se izbjeći obukom anketara i kontrolora, kontrolom podataka i postupkom validacije.

Ekstremne vrijednosti varijabli provjeravaju se nakon unosa podataka i po potrebi se ispravljaju.

#### 2.2.4. Pogreška neodgovora

Glavni razlozi neodgovora bili su odbijanja iz sljedećih razloga:

- nezadovoljstvo trenutačnom poljoprivrednom politikom u Hrvatskoj
- problemi s neriješenim vlasništvom (službeni postupci u vezi sa sukcesijom mogu trajati vrlo dugo)
- općenito odbijanje iz drugih razloga.

Pogreške neodgovora jedinice istraživanja prema istraživanjima:

1. Istraživanje o jesenskoj sjetvi (obrazac PO-21) – 26,68%
2. Istraživanje o površinama i nasadima na kraju proljetne sjetve (obrazac PO-22) – 26,73%
3. Istraživanje o ostvarenim prirodima ranih usjeva i voća (obrazac PO-32) – 37,15%
4. Istraživanje o ostvarenim prirodima kasnih usjeva, voća i grožđa (obrazac PO-33) – 4,85%
5. Istraživanje o ostvarenim prirodima južnog voća i maslina (obrazac PO-34) – 36,19%

#### 2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

#### 2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu (stavku)

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

#### 2.2.7. Pogreška obrade

Glavni izvori pogrešaka u obradi bile su pogreške u aplikaciji obrađivača anketa koju su izradili stručnjaci iz Državnog zavoda za statistiku.

Podaci o broju ispravaka nisu prikupljeni pri obradi podataka.

#### 2.2.8. Stopa imputacije

Utežena stopa imputacije za određene varijable:

| Varijabla                     | Područje obuhvata | Vrijednost obuhvata | Vrijednost % |
|-------------------------------|-------------------|---------------------|--------------|
| Proizvodnja i površina usjeva | Hrvatska          | 11 000              | 1            |

#### 2.2.9. Stopa uređivanja – LRK (DBQI: A9 (Pokazatelj))

Utežena stopa uređivanja za određene varijable:

| Varijabla                     | Područje obuhvata | Vrijednost obuhvata | Vrijednost % |
|-------------------------------|-------------------|---------------------|--------------|
| Proizvodnja i površina usjeva | Hrvatska          | 11 000              | 30           |

#### 2.2.10. Stopa učinkovitosti – LRK

Stopa učinkovitosti LRK jest 100%.

#### 2.2.11. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo.

### **2.3. Revizija podataka**

#### 2.3.1. Politika revizije podataka

Na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci).

#### 2.3.2. Praksa revizije podataka

U istraživanju se ne objavljuju privremeni podaci i zato nema revizija podataka.

#### 2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

### **2.4. Desezoniranje (vremenska prilagodba)**

Nije primjenjivo.

## **3. Pravodobnost i vremenska određenost**

### **3.1. Pravodobnost**

#### 3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata jest T + 1 mjesec.

#### 3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata jest T + 11 mjeseci.

### **3.2. Vremenska određenost**

#### 3.2.1. Vremenska određenost – isporuka i objavljivanje

Vremenska određenost jest 0.

## **4. Dostupnost i jasnoća**

Konačni rezultati objavljeni su 13. svibnja 2020. Publikacije sadržavaju kratka metodološka objašnjenja, kao što su izvori i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl. Rezultati će sadržavati sve konačne podatke. Ti podaci bit će dostupni i na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku [www.dzs.hr](http://www.dzs.hr).

### **4.1. Naslovi Priopćenja u kojima se objavljuju podaci**

Biljna proizvodnja u 2019.

### **4.2. Naslovi ostalih publikacija u kojima se objavljuju podaci**

Statistička izvješća

#### **4.3. Mrežne (on-line) baze podataka u kojima se objavljuju podaci (npr. Popis poljoprivrede u PC Axisu)**

Podaci su dostupni na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u PC Axisu.

#### **4.4. Dostupnost mikropodataka**

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su Pravilnikom o uvjetima i načinu korištenja povjerljivih statističkih podataka za znanstvene svrhe (NN, br. 137/13.).

#### **4.5. Dostupnost metodoloških dokumenata**

Osnovna metodološka objašnjenja objavljuju se u Priopćenju.

### **5. Usporedivost**

#### **5.1. Asimetričnost zrcalnih statistika**

Nije primjenjivo.

#### **5.2. Usporedivost tijekom vremena**

##### **5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija**

Duljina usporedivih vremenskih serija jest 19.

##### **5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji**

Prije 2000. primjenjivala se drugačija metodologija i nije bila ista struktura proizvoda u istraživanjima.

### **6. Koherentnost/smisenost**

#### **6.1. Koherentnost/smisenost između kratkoročnih i strukturnih podataka**

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

#### **6.2. Koherentnost/smisenost s podacima nacionalnih računa**

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.

#### **6.3. Koherentnost/smisenost s podacima iz administrativnih izvora**

Koherentnost/smisenost s podacima iz administrativnih izvora:

| Područje obuhvata | Vrijednost obuhvata | Vrijednost |
|-------------------|---------------------|------------|
| Hrvatska          | Hrvatska            | 1          |



## **7. Troškovi i opterećenje**

### **7.1. Troškovi**

Troškovi iznose oko 100 000 eura.

### **7.2. Opterećenje**

Najveće je opterećenje najvećih jedinica za koje postoji potpuni obuhvat u uzorku za sve cikluse istraživanja. Odjel uzoraka kontrolira da kod manjih jedinica ista jedinica ne bude uključena u uzorak u više uzastopnih razdoblja.